

2016.2019-mut

Parnautigijausimajut ammalu
Piliriangulirumallutik Parnautingit

ᐃᓄᐃᑦ ᐅᐱᓃᑦ ᐅᓄᐅᑦ
INUIT TAPIRIIT KANATAMI

Niriugijaujut:

Canadamiut Inungit
aktuiliqpalliavut
tapiriilnirmiktigut
ammalu nangminiq
aulatsijiujunnarnirmiktigut

Piliriaksarijangit:

Inuit Tapiriit Kanatami
Canada-miulimaanut
nipigijauvut
mianiqsijigijauullutik ammalu
sivummugiaqtittijiullutik
pijungnautigijanginik
ammalu pisimalirumajanginik
Inuit Canada-miut

Angjuqqaap Sivuliksaliangit

Sannginiqammariktunik ammalu inuusirmiktigut aktuiniqarunnaqtunik Inuit inuusiqarninigitigut annaumajjutiksaqaqtitaugatta ammalu tunngavviksaqaqtitausimagatta, ammalu sarimagijunnaqtutigu kinaunirijavut inuulluta ijjuaruminaqtunik pitaqaqtauluunittinnit qautamaat tiguisimalirvigivaktannik pitaqarninginit. Suli inuusilirinirmut, piusituqalirinirmut, ammalu government-lirinirmut pijariatujunik suli pitaqarmat piliriarisimajariaqaqtattinnik, taimannaikkaluaqtillugulu qulanngilanga katujjiluta piliriariguttigu aniguisimalirunnarniaratta piuniqsamik sivuniksaqalirunnaqulluta piliriangujutigut, sapujjiniqtigut ammalu government-lirinirmi piliriaqaqatauliqtittiniqtigut.

Tavvani ingirravallianittinni sivummugiarutiginiarlugit pimmariluarmat nalunajaisimattiarlugit tusaqtittisimaliriaqarniarvivut nangminiq isumaliurutiqtarunnarnirnik ammalu akluittuulirutiginiarlugit inuusittinni pisimalirungnaqulluta. Tamatumunga tikillugit, quviasukpunga saqqiisimaliriannik Inungnut Inuit Tapiriikkut Kanatami 2016-2019-mut Piliriangulirumallutik Parnautiliarisimajanginik.

Taakkua piliriangulirumallutik parnautit nalunajaisimavut 7-ngullutik turaarvusimalirumajunik aaqjiijutiusimalirniaqtunik tunngavvigilirniaqtattinnut piliriarivallianiarlugit pingasunut (3) ukiuni. Tamakkua Inuit Tapiriikkut Kanatami turaarviksaqutingit ammalu piliriariliqsimajangit uvattinnut ikajurutiksauniarmata pisimalirasuaqtattinnik aaqkisuqtausimalitutik piliriqatigaqtuta sitamaullutik Inuit nunalirinirmut katujjiqatigiigijanginnik ammalu takuksautittisimallutik sivulliqaupaitauqujaujunik nalunaijaqsimalilauqtannik taimaujariaqarniraqtugit nalunaiqsimalirniarutta ingirratiaqtitausimaninginik ukiunut pingasunut piliriaksariniaqtattinnik.

Angjummarialungmik Inuktigut asijjiqpalliasimaniqtigut ingirrasimaliratta, aksurunaqtummarikkuursimalluta, angjjuualungmiklu ataatsinut nunaliujunut piusirijauvaktunut aaqkisuqtausimaniqaliqtuta, kisanilu makitajungnainnaqsimavugut ammalu aniguijutiqaqsimaliqtuta amisukallaullutik kigliqalirviutitauvaktunik ullumimut tikittugu tamaaniitsunnaqsilluta, ilaqaqtillugit aulatauniqaqtutik katitausimaliqtuta nunaligijsauliqtunut, piusituqarijavut nungutiqtaunasuksimaninginit, ammalu katinngaliqtittisimaniujunit aniguisimaliqtuta. Uvagut Inuulluta aaqqigiarunnattiaqtuugata qanuinniqaraluaqtillugu.

Inuit Tapiriikkut Kanatami timingat atulirniarmata katinniqaqtuulluta sannginirijattinnik Canada-limaap quttingningatigut piliriaqarnittinni ikajurutiuniarlutik piusigiatitausimaliqtullugit Inuuqatitta inuusirijangit. Sapujjiarnittinnik piusititausimaliqtullugit Inuktigut inuusilirinirmi-pivalliajulirinirni takunnaqtaunivut Inuuqatigiiktuulluta, piliriaqarnittinni imminiiqattaqujinginnirmut, nalunaiqsimaliriaqtilluta pijungnautiqarnittinnik nunaqaqqaarsimajuulluta, ammalu uvattinnut nangminiq katinniqaliqsimagiatilluta ammalu Canada-miuqatigijattinnut ilatuinnarivangit piliriarjariaqaqtattinnit saimaqatigiittiarnirmik ammalu makitajungnatsiartuunirnik pitaqaliqullugu Inuit nunaligijangini ammalu Canada iluani.

Piliriaksariniaqtattinnik niriungniqattiaqpunga. Atii qanuq piliriaqaqtigiilirungnarnittinnik, tukisiumatsiaqatigiingniksattinnik, ammalu ikajuqsiniqattialirluta piliriaqaqtigiilirniksattinnik nanisisimalirilauqta Inuit inuusingat piusigiatitausimalirunnaqullugit.

Nakurmiik,
Natan

“Angjummarialungmik inuktigut asijjiqpalliasimaniqtigut ingirrasimaliratta, aksurunaqtummarikkuursimalluta, angjjuualungmiklu ataatsinut nunaliujunut piusirijauvaktunut aaqkisuqtausimaniqaliqtuta, kisanilu makitajungnainnaqsimavugut ammalu aniguijutiqaqsimaliqtuta amisukallaullutik kigliqalirviutitauvaktunik ullumimut tikittugu tamaaniitsunnaqsilluta, ilaqaqtillugit aulatauniqaqtutik katitausimaliqtuta nunaligijsauliqtunut, piusituqarijavut nungutiqtaunasuksimaninginit, ammalu katinngaliqtittisimaniujunit aniguisimaliqtuta. Uvagut Inuulluta aaqqigiarunnattiaqtuugata qanuinniqaraluaqtillugu.”

01

Aviktuqsimaningit 1: Katujjiqatigiingujunut nalunaijaitit

“Inuuqatigiingniktigut aaqqiisimaliriangikkutta katujjiqatigiingniulirajaqtunik, iliqqusirijavut, inuusivut, piusituqarijavut ammalu uqausivut asiujisimalirniarattigu ammalu nangminiq aulatsiniqarungnarnivut qilamialuk pisimajungniirniaqtutigu.”

Noah Qumak Sugluk,
Nunavingmiutaq
Ottawa 1971

Kinaunivut

Inuit Tapiriikkut Kanatami (ITK) Canada-limaami pijjutiqaqtigijauullutik timiqutigijauummata Canada-miut 60,000-ngullutik Inunginnut, amisuuniqsaujut 53-ngujuni nunaliquaqtuullutik Inuvialuit Nunalirininut Angirutigisimajangita Aviktuqsimaningani (Nunatsiarmi), Nunavummi, Nunavikmi (Quebec Taqrangani), ammalu Nunatsiavutmi (Labrador Kanangnangani). Taanna aviktuqsimanirijangat taijavut Inuit Nunangannik ammalu 35%-nik Canada-up nunarjuangata anginirijanganik anginiqaqtuulluni ammalu 50%-luanga tariup sinaaniittuulluni.

Amisuilingajuullutik nunalirinirmi angirutigijausimalilauqtut Inuit Nunanganni sulitunngavvigiattigu katujjiqatigiingujunuta. Tamakkua nunaliriniujut nalunaiqtausimaniqarmata mianirijausimaniqarniginut angirutigijausimajuullutik maliktugit Canada-up piqujarjuaqutingit, ammalu government-tuqarijaujunik piliriaqaqatigainnaqtuta taakkua uumaniqaqtuullutik titiraqtausimaliqtutit atuliqtitausimaliqullugit iluikkautitulutik.

Malittiaqsimatitaullutik katujjiqatigiingurutigillunigit pijjutiqaqtuniarnirminnut, ITK-kut pijjutiqaqtigijauvut Inungnut Canada-limaami aulatsijiunirminnik ilaqaqtillugit inuqtilimaanginik tunngavviquutigijaminni. Piliriaqaqatigattiaratta Canada-limaami Makkuktut Inuit Katimajirjuanginik, pigiaqtitaulauqsimajunik ITK-kunnit 1993-ngutillugu tukimuaktigijauviaqtutik ammalu uqausiksarijaujunik makkuktunginit Inuit Canada-mi nalunaiqsijiuviangiaqtutik.

ITK-kut Inuit sapujjigilluniuk timiqutigigivangat maligalirinirnut, piliriangujulirinirnut ammalu pijjittirarutigijaujunut ajjigiingnuqtuni inuusilirinirni, piusituqalirinirni, gavamalirinirni ammalu avatilirinirni pivalliajulirinirijanginut inuuqatigijattinnit. taakkuninga piliriangujunik ikajuqsuiniirminni, ITK-kutuqaujuigiaqtigijauvaktut, qaujijimajigijauvaktut, parnautilirijiuvtut, pilirianguliquajaujunut parnagutilluqtuivaktutik, maligalirinirmi sanarrutiqaqtuivaktutik ammalu ilinniarutiksanic atuinnautittivaktutik ikajurutiksaujunik piliriaksaqaqtitaunittinnut mianiqsijiunittinni ammalu sivummugiaqtittivannittinnut Inuit Canada-miut pisimalirumajanginik.

ITK-kut timingat aulatauvut Katimajiuunit ukunanngat niruaqlijunnaqtitaullutik ilagijauqataujunit:

- Inuvialuit Aviktuqsimanirmi Kuapuriisangat
- Makivik Kuapuriisangat
- Nunavut Tunngavvikut Timiqutingat
- Nunatsiavut Government-ngat

60K

-ngullutik Inunginnut

53

-ngujuni nunaliquaqtuullutik

Ilgijauullutik niruaqlijunnaqtitaullutik ilagijauqataujunut, ukua nirupaqlijunnaqtitaunatik Atainnaqtumik Ilagijauqatauvaktut pijjutiaqatigijauullutik Katimajinut iniaqatitaugivut:

- Angijuuqaangat, Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingitta
- Angijuuqaangat, Pauktuutit Arnait Inuit Canada-mi
- Angijuuqaangat, Kanatalimaami Makkuktut Inuit Katimajirjuangit

ITK-kut Ukiutamaat Katimavigjuarniaqatutik niruaqliniqaqpammata angijuuqaap ininganut ilijausimaniaqtumik ukiunut pingasunut. Allavvikput Ottawa nunaligjuanganiippuq anginisaqumik takuksauniatitaullugu Canada-limaami Inungnut pijjutiaqatiunirijavut.

ITK-kut isumatait allavvingat iqqanaijaqtiqaqput Angijuuqaamit, Allavvingmi Isumatarijaujunit, Government-lirinirmut Uqaujuigiatqimmit, Maligalirijinut Uqaujuigiatqimmit, ammalu Allavvingmi Isumatamut Ikajuqtigijaujunit.

ITK-kut allavviat aaqkisuqtausimaniqarpuq 8-ngullutik iqqanaijarvigijaujut iqqanaijaqtiqaqtuullutik 30-nik. taakkua iqqanaijarvingit ukuangullutik: Isumatait, Aanniaqarnanngittulirijit ammalu Inuusilirijikkut, Avatilirijit ammalu Uumajulirijikkut, Tusaumaqattautilirijit, Amaujaq Canada-mi Ilinniarnilirijingit, Inuit Qaujisarvingat, Kiinaujalirijit ammalu Iqqanaijaqtulirijikkut.

Piliriarijausimajut

ITK-kut piliriangulirumallutik parnautiliarisimajangit nalunaijarutiusimavut niriungniqarvigijattinnik Inuit inuuqatigiiktunut ammalu tukiliuqtausimallutik naukuuriaqarutigijattinnik pitaqatitissimavut uvattinnut ikajurutiulirniqaqlutik niriugijattinnut tikisimalirungnaqulluta. Piliriangulirumallutik Parnautiit quvvaqtittigiaqsimmijut saqqiisimalirungnattiarnirminnik tusaumatittivannirmiktigut kikkutuinnanut ammalu Katimajigijattinnut qanuilingalirmanngaata piliriarsarililauqtavut tikisimalirvigijumallutigut ukiut taakkua pingasut atuqtillugit.

Piliriangulirumallutik Parnautiliangusimajut tukimuagutigijauniarmata ITK-kut iqqanaijaqtinginit qautamaat piliriarivaktaminnut. Tusaumajjutiuvanniarmata qanuq sanirvaisimaliqpammangaatta kiinaujaqutiksariniaqtattinnik, qanuq katujjiqatigiigijavut iqqanaijaqtiqaligtitavanninginut ammalu sunanik pivalliajulirinnittinni sivulliqpautittigiaqpammangaattaa. Piliriangulirumallutik Parnautit tukimuagutiksaqatitavut ITK-kut niriungnirijanginit, imannaittuullutik:

“Canadamiut Inungit aktuiliqpallivut tapiriilnirmiktigut ammalu nangminiq aulatsijjujunnarnirmiktigut”

ITK-kut pijjutiqarvigijangit takuksautitavut tilijausimajjutigijattinnutq uqaqtausimajuni, imannailingallutik:

“Inuit Tapiriit Kanatami Canada-miulimaanut nipigijavut mianiqsijigijauullutik ammalu sivummugiatqittijullutik pijungnautigijanginik ammalu pisimalirumajanginik Inuit Canada-miut”

35

35%-nik Canada-up nunarjuangata anginirijanganik anginiqaqtuulluni

50

ammalu 50%-luanga tariup sinaaniittuulluni

**“Tukiliattiaqtutigit uvattinni
nipiqaqatigiinniriniaqtattinnut
aaqqiisimaliriaqaratta
inuusirijattinnut qanuilingaqjattigit
aulatsiniqalirunnarniaqulluta.”**

Jacob Oweetaluktuk
Inujjuaq, Quebec Taqragani, 1971

1971

Inuit Tapiriiksakkut Kanatami
pigiaqtitaulauqsimavut

Inuit Tapiriikkut Kanatami Timinnguqtitaugamik Atuqsimajangit

Inuit Tapiriit Kanatami, Inuit Tapiriiksakkut Kanatami tajjauvalauqtut, pigiaqtitaulauqsimavut katimaniqaqtillugit Toronto-mi February 1971-ngutillugu 7-ngujunit Inuit nunaligijangita sivuligtigijanginnit. Isummiqsimallaurningat Canada-limaami Inuit katujjiqatigiinginik pigiaqtittisimalirumallutik aaqqiisimalirutaualauqsimavut Inuit sivuligtigijangit isumaalugutiqarninginnit pijjutigillugit qanuilingalimngita nunanik ammalu sunaqtuijunik nangminiqarnirijaujut Inuit Nunanganni. Ujjirnaratik angiqtausimavagiiratik sanavviit piliriaqapallialilaurningit Inuit Nunangannut piliriangukainnaqtutigit suurlu taipsumaniulauqtumi Mackenzie Valley-mi Suplualuliumallutik Nunatsiarmi ammalu James Bay-mi piliriangulauqtumik Quebec Taqragani, nunalingnit sivuligtuijunit piliriaqariutaualauqsimammata.

Toronto-mi katimaniqaqtutik, ilagijauqataujuq Inukjuaq, Nunavikmit, Jacob Oweetaluktuk, sivulliqpaattiamik katimaniujumut aaqqiisimaliqtittijiulaurpuq katimaniq matuiqtaugiarmat uqausimigut. Nalunaiqsilluni “tukiliattiaqtutigit uvattinni nipiqaqatigiinniriniaqtattinnut aaqqiisimaliriaqaratta inuusirijattinnut qanuilingaqjattigit aulatsiniqalirunnarniaqulluta.”

7-ngujunit Inuit nunalinginnit sivuligtigijaujut angiqatigiiksimalilauqput pigiaqtittisimaliriaq kanatalimaami Inuit katujjiqatigiiginajaqtanganik pitaqaliqtitaujariaqarmat isumaalugutiqarvigijaminnik tamakkununga pivalliajuliriniujunut ammalu asinginut pivalliajuliriniujunut saqqiivviuqattarajaqtunik. Niruaq&isimalilauqput katujjiqatigiingulirniaqtut tajjauniarmata Inuit Tapiriiksakkut Canada-mi (ITC), atinga tukiaqtitaulluni “Inuit katinniqqsimalirniarmata”. Imminnik tilisisimalilauqput aaqqiksuiavalliajuniarlutik katimajiralaarijauniarmamik ammalu nalunaijaisimaliqtutik sunanik piliriniqarunnarniarmangaata sivulliqpaulluni aitiisiikkunnut katimavigjuarniunaqtuq aatuvani ukiuq taissumani suli atuqtillugu.

ITK-kunnut sivuligtigijauqqaalauqtut niriungniqalaurmata atangiqtitausimallugit nunalirinirmi nangminiqarnirautilirniksamingnut Inuit nunaqtigijanginni Nunatsiarmi ammalu Nunavikmi isumagilugit ITK-kut tuaviurnaqsissimalirningita piliriaksauliqsimajut taakkunani aviktuqsimanijuni Nunatsiavutmiut nunaliriningat kingunianni piliriangukirnaraluaqtillugilli. Kisianilu sukkaligiatitausimaningit pilirianguqit Mackenzie Delta-up aviktuqsimaningani ammalu Nunavikmi piliriarijaujut atausingititaulutik nangminiqarnirautilirinirmi naammagajanngililaurmata.

ITK-kut suli nunaliriniujunut piliriaqataunginnaqtut sivuligtuiqataulauqtutik Nunavutaarasuarnirmi angiqatigiigasuaraiqaqtillugit 1976 ammalu 1982 akunningini, aaqqiksuijunirmiktigit qaujisarutiujunik titiraqsimajuliurnirmut piusituqaminni Inuit nunait atuqpaktanginut ammalu najuqtauvaktunut nunanik Nunatsiarmi, ammalu parnautiliurnirmi aulatsiniqalirutauniaqtunik nangminiqutigijaujunik sivunirmi angirutitaqsimaliqaata.

Ilautillugit nunalirinirnut piliriangujunut, ITK-kut sivuligtuiqattaqsimavut nunaqqaqqaqsimajut pijunnautiqarningita kanatami ilitarijausimaliqtitauninginnut. ITK-kut nauisqtuijilauqput Canada-mi Pivalliajuliriniurnit Inuit Katimajirjuanginik (ICNI) pigiaqtitaulauqsimajunik 1979-ngutillugu pijjutiaqtuiqullugit Inuit isumanirijangit uqausiksarijangillu Canada-up piqujarjuaqutingini. ICNI-kut ilagijauqataulauqput Nunaqqaqqaarsimajut Pijungnautinginut Government-lirijiujunut ingirratiaqtittisimalilauqtunut ikajuqtugauniqalirvik-

saminnik government-tuqakkunni ammalu province-ngujumi government-gijaujut ilisisimalikkanniqullugit Aviktuqsimaningit 35-mi uqaqtausimajunik Piqujarjuaqtuni piiqtausimalilauqtunit 1981-ngutillugu angijuuqqaammariullutik Minister-it Piqujarjualirinirmut Katimavigjuarniaqtillugit. Ilautillugit asinginut, aviktuqsimaningit 35 1981-mi Piqujarjualirinirmut Maligaqutit quvvaqtittigiasimalilaurmata Inuit nunaliriningit angirutigijausimajutigut pijungnautiqarninginut ammalu mianirijausimaliqtutik uqaqtausimajunit Piqujarjuaqutingini Canada-up.

2001-mi, ITC-kut atinga asijjiqtausimalilaurpuq Inuit Tapiriit Kanatami, tukiaqqtuni “Inuit katinniaqsimalirningit Canada-mi.” Atingat asijjiqtausimalilaurmat takuksautitauqullugit nunalirinirmut angirutiqaluktaalirningita Inuit aviktuqsimanirijanginni taima Labrador-mi Inuit Katujjiqatigiinginat atiliurisimalirmata Angirutigijausimakalauqtunik Labrador-mi Nunalirinirmut Angirutinut.

Maannasaanguniqsaujumi, ITK-kut aaqqisuivalliatillugit Iqqiliit Ilnniariaqpalaugtulinirmi Killisinaqtikkut (TRC) piliriarinaqtanginik ikajuqataulauqput. ITK-kut piliriaqatigalauqput TRC-kunnik pigiaqtittillutik Inuit Killisinaqtinginik piliriaqatigijauniaqtunik Inuit Ilnniariaqpalaurnirminnit aniguijutiqaqsimajut iluikkaumuk ilagijauqatautitauqullugit Canada-limaami qanuullariktuvinirmut unikkausiqatittinirmut ammalu saimaqatigiikpallianirmut pilirianguvallianaqtunut. Inuit Killisinaqtikkungit tamakkuninga piliriniqalauqput pilirijiulutik Killisinaqtikkut piliriaksarijanginik Canada-up Ukiuqtaqtungani January 2011-mit April 2012-mut. Maligaqutiuilujuallutik isumaliurutiusimaliqtut saqqiisimalirutiulauqput Killisinaqtikkut tukisigiarutiqaqjuningannit government-tuqakkunni, province-ngujunit ammalu aviktuqsimanijunit government-gijaujut maligaqutigijaujunut asijjiisimaliqullugit quvvaqtittigiarutiulutik ajjigiiliqtittisimajariaqarnirik pijutiqaqtuni nutaqqanuurutitaanguvaktunut, ilinniarnilirinirmut, uqausilirinirmut ammalu piusituqalirinirmut, aanniaqarnanngittulinirmut ammalu maligaliriniuvaktunut.

ITK-kut pigiaqtitauqsimavut government-lirijigijauniaqtutik Inungnut katisimalirutiuluni inuusilirinirmut ammalu piusituqalirinirmut pijutiqaqtunik nangminiq aulatsiniqalirunnarnirmut pisimaliqtittinasuaqtunik. Ilaalu ITK-kut taissumaniutillugu nunalirinirmut turaangajunik piliriniqaraluaqtillugit pigiaqtitaugami 1971-mi, Inuit nunalinginnit sivuligtigijaujut taassumunga pijutiqaqtunut aksurulirutiusimajut ilagijauqatauninginik anginiqsaujunut turaarviksaujunut tukisiumalaurmata sanavviujunik ammalu pilirijutinik sanarrutinik aulatsiniujunik tiguisimangaaliriaksamut mikiniqsautittisimavaktunik piusituqattigut ajunngit-siarniqarnittinnik nangminiq makitagungnarnittinnik. Ukiut 45-kasauliqtut atuqtillugit ITK-kut ajurinngittiaqtugu aaqqigiarunnalaurmata piliriaminnik government-lirinirmi qanuillaringniujunut piliriangujunut Inunnit ammalu taakkununga turaarviginasuaqtaminnut piliriaqaqsinnaaq. Taakkualu ajunnginnirijatik aaqqigiarunnarnirminnut pijutigillugit ITK-kut sulisanniqammariktumik nipigijaujunarutigivangat Inungnut.

2001

Inuit Tapiriiksakkut Canada-mi atingat asijjiqtausimalilaurpuq Inuit Tapiriikkut Kanatami (Inuit katisimalirningit Canada-mi) takuksautitauliqullugu nunalirinirmut angirutiqasimalirningita tamaini Inuit aviktuqsimaninginni.

**Inuuqatigijavut anginiqpaujumi
 ikajuqtigivakkattigu ammalu
 aanniaqanngittuutitaujariaqarningit
 ammalu naammattiaqtitaujariaqar-
 ningit piluammariktumik piliriangusi-
 maliriaqarmata kajusitisiyaniarni-
 ruttigu sivummukpallianirijavut.**

Turaarviginasuaqtavut

Ilaakkuungallutik nunalirinirmut angrutitaqsimalilaurningit atuni sitamaujuni Inuit aviktuqsimaninginniittut ikajurutasimammata mianirijausimaliriarningita piusituqarijattinnut ammalu inuuqatigiiktunut tunngavviqutigijaujunik. Nunaliriningittauq pitaqalirutaularivut nutaangullutik aulatsijunirmut aaqquimajjutigijaujunik qanuittuuningani Nunavut, kikkutuinnat government-gijaujuni, Kativik Aviktuqsimanirmi Government-ngani Nunavikmi, ammalu kikkutuinnat government-ngani, ammalu Nunatsiavut Nangminiq Government-nganni Labrador-mi. Taakkua pitaqalirningit sanngiktigiarutiusimammata Inuit nangminiq aulatsiniqarungnarniminnik tiguisimalirninginut uvattinnut turaangajunik ammalu ullumi- uliqtumit Inuit atuinnauvviulititutik inuusilirinirmut ammalu pivalliajulirinirmut turaangallutik piliriangujunut taimauttialaunngittunik taima ITK-kut pigiaqitausaaqtillugit 1971-ngutillugu.

Kisianilu Inuuqatitavut ilangagut inuusirminni ammalu pivalliajulirinijunut qanuilingalirinnit Canada-up iluani naammangillariktutitugit pijausimatuinnaqpaqtut ammalu tamakkua pijjutigillugit amisuuluaqtut ilagiingujut tamakkunangit pimmaritiullutik pisimaliqtau- junnaqtunit ikajuqtausimaliqpanngimmata. Ukiut atusaaqsimaliqtuni tamakkua pijaritujuul- lutik piliriaksarijaujut pijjutigillugit asijjiqtauariaqalilaurmata turaarviginasuaqtattinnut katuj- jiqatigiigijattinni nunalirinirnit ammalu aviktuqsimanijuni aulatsiniqarnilirinirmut pivallia- julirinijunut inuusilirinirmut ammalu piusituqalirinirmut pivalliajulirinijunullutik piliriangujunut. Inuuqatigijavut anginiqpaujumi ikajuqtigivakkattigu ammalu aanniaqanngittuutitauja- riaqarningit ammalu naammattiaqtitaujariaqarningit piluammariktumik piliriangusimali- riaqarmata kajusitisiyaniarniruttigu sivummukpallianirijavut.

Maannauiqtuq ITK-kut piliriniquiliput piusigiatitausimaliqullugit Inuit aanniaqaliqtai- lmaningit ammalu naammattiaqtuutitaujariaqarningit qaujisaivanniqtigut, sapujjigiatuivan- niqtigut ammalu kikkutuinnat ikajuqtiujunnarniqtigut piliriniquarinnit ammalu ilinniaqtit- tivanniqtigut pivalliajulirinijunut aktuisimaliqpanngingita Inuit inugiaktuunirijanginik. Piliri- aqatigittiaqtavut sitamaullutik Inuit aviktuqsimanirijangit saqqiisimalirumalluta katin- niqaqtuta sivulliqpautitauqujattinnik Ottawa-mi ikajuqsirtausimallutik pingasuullutik pili- rianguqsimajunit.

Sapujjigiasimalirniq katinniaqtuullutik nalunaiqsimaliriaqarningit taimaujariaqallaring- mat Inungni isumagillugit amisuunngittukuluunirijavut Inuulluta ammalu taimannaitillugu mikittukulummik government-lirinirni pijjutiqarujjaunirijavut Ottawa-mi. Inuit inugiangningit mikiniqsaummata 1%-mit Canada-miungujut inugiangnirijanginut ammalu sitamatuinnat (4) 338-ngullutik pijjutiaqatigijaujunut (kiggaqtuijigijaujunut) pijjutiqarviummata Government- kut Katimavigjuarvingani ilaqaqtugit niruarungnaqtitaujunut Inuit Nunangannit. Minister- gijaujut Pijjutiaqatigijaullutik Inuit Nunangannirmunut 1%-tuinnamik pijjutiaqatiummata Government-kut Katimavigjuarviani. Tamanna tukiqarmat atainnaujaqtumik katinniarlutik Inuit pijjutiqariaqarningita ITK-kutigut ilinniaqtitausimalirlutik maligaliuqtuvaktut ammalu government-kunni iqqanaijarviujut turaangajunut Inungnut, sivulliqpautitauqujattinnik ammalu qanuillariktuunijunut aviktuqsimanirijattinni ammalu nunaligijattinni.

Malittiaqtuullutik ITK-kut turaarviginasuaqtanginut inuusilirinirmi pivalliajuliriniujunut, maannaujuq aulatsijuijut nalunaiqsisimalirmata 5-nik pijjutaularuaqtunut sivulliqpautitaujarialingnik tukimuagutigijunnarniaqtattinnut sivunitsiattinni piliriqatiqarniaqtilluta government-ngujunik. Ukua tagva 5-ngullutik sivulliqpautitaujarialiit: imminiiqattaqujinninnimut, Inuit ilinniarniliringat, ilagiingujut aanniqsiriturauppangningit piliriangusimaliuglugit, saimmaqatigiisimaliriaqarniq, ammalu Inuit uqausingatta quvvaqtitausimaliriaqarningat, papatausimaliriaqarninga ammalu uummaqtitaukkanniriaqarninga. Tamakkua sivulliqpautitaksauqtiujut takuksautitausimavut turaarviunasuaqtunut nalunaijautini uqaususimallutik anginiqsamik Aviktuqsimaningit 3-ngani taakkunani.

Ajjigirlaktuniuk piliriaksarilauqsimajaminnut atulisaqtillugit 1970 ukiungit, ITK-kut katin-niqaligtittisimavut sitamaullutik Inuit aviktuqsimanirijanginik piliriaksaujut tamakkununga ammalu asinginut pijaritujuullutik piliriaksarijavut ungasikturautijuullutik inuuqatigiiktunit kisimiuniqarlutik piliriangusimaliqunagit. ITK-kut sapujjigiatuivakput maligaqutiliriniujunut government-tuqakkut quttingningatigut takuksautittisimaliqtittigiatutik pisimaliqtaujarialingnik Inuit nunaligijanginnit ammalu ikajurutauqatausimajunik aanniarniqaliquanagit ammalu naammatsiaqtitaujunnaqullugit inuuqativut piluaqtumik 5-ngujuni:

1. Pijjutiaqatigijauningit

Inuit Tapiriikkut Kanatami (ITK) Canada-limaami Nunaqaqqaarsimajunut Katujjigiatigiigijavut pijjutiaqatigijauullutik Inungnut Canada-miunut. Tamanna tukiqatitauvuq ITK-kut Inungnit pijjutiaqatigijauvanningita piliriaqatigiatilluta government-tuqakkunnik. Tavvani piliriaqatigijaunirminni, ITK-kut kamajigijauvakput tusaumaliqtittigiatuivannimut katin-niaqatuuullutik Inuit isumannirijanginik pivalliajuliriniujunut aktuisimaniaqtunut inuuqatigiktuqutittinnik, ammalu Inuit qaujigiarviuqattaqullugit ammalu pisimalirumajangit pilirianguvaqullugit Nunaqaqqaarsimajuqutitta ammalu asingita angirutiqarviusimajuni pijunautigijavut aktuqtausimaniaqtillugit isumaliurutigijausimallutik Government-tuqakkut isumaliurutigisimaliqtanginnit.

2. Qaujisainiaqpanniq

ITK-kut qaujisainirnik piliriaqapaktut ammalu ikajuqsiniqapaktutik qaujisainiujunik tusaqtittijutauniaqtunik government-tuqakkunni iqqanaijarvigijaujunik, maligaliuqtinik ammalu asinginik tigumiaqtigijaujunik pijjutiaqtunut Inuit qanuilingalirningita ammalu maannaujumi maligaqtigijaujuut ammalu piliriangujut aturniqarmangaata. ITK-kut qaujisainirni piliriaqatauningit ikajurutuivaktuq qaujisainiujut tusaqtitausimattiaqullugit gavamatuqakkunni iqqanaijarviujunut, maligaliuqtuijunut ammalu asinginut tigumiaqtigijauljunut pijjutiaqtunik pivalliajuliriniujunut isumagiluaqtattinnik, ammalu taikkuninga maligaqtuijut uvvaluunniit sapujjigiarviuvtuq aktuiniqaliqusimajunik Inungnut aturniqatitauqullugit ammalu tunngavviqatitauqullugit nalunaiqtausimaliqtunut.

“Tamanna tukiqarmat atainnaujaqtumik katinniqarlutik Inuit pijjutiqariaqarningita ITK-kutigut ilinniaqtitausimalirlutik maligaliuqtivaktut ammalu government-kunni iqqanaijarviujut turaangajunut inungnut, sivulliqpautitauqujattinnik ammalu qanuillariktuuniujunut aviktuqsimanirijattinni ammalu nunaligijattinni.”

2014

ITK-kut uqalimaagannguqtittisimalilaurmata qaujisainiqarniulauqtunut saqqiijutigijaununik 2014-mi Iqqiliit ammalu Inuit Pairivvilirinirmi Piliriangujut aktuqtausimaninginnut Inuit Nunanganni

Suurlu, ITK-kut uqalimaagannguqtittisimalilaurmata qaujisainiqarniulauqtunut saqqiijutigijaununik 2014-mi Iqqiliit ammalu Inuit Pairivvilirinirmi Piliriangujut aktuqtausimaninginnut Inuit Nunanganni pijjutiaqtunik ammalu 2008-2009-ngutilugu piliriaqatigililauqtutik Canada-mi Aanniaqsiurtilirijirjuakkunnik Inuit Qaniup Iluagut Aanniaqaliqtailimanirmut Qaujisainiujumik. ITK-kut tukimuaktigijauvakkivut government-tuqakkut iqqanaijarvinginnut suurlu Canada-mi Naasaijirjuakkunnut ammalu Canada-mi Aanniaqsiurtilirijirjuakkunnut piliriaqaliriarninginni katiqsuivallianirnut Inungnut turaangallutik tusagassaqtiginiagtaminik atuqtaujuksanik Canada-mi Iglumiuaqtigiingujunik Qaujisainirmut, Nunaqaqqaarsimajunik Qaujisainiq ammalu Nunaqaqqaarsimajut Surusinginnik Qaujisainirmut. Tukimuaktigijaullutik, ITK-kut ikajuqatauvaktut tukisiumalittiaqtittinirmut qanuq Inuit maligaqutiujunit ammalu piliriangujunit aktuqtausimalirninginnut ammalu qanutigi kiinaujaqtiksanic ikajurutiksanic pisimaliriaqarniarnirminnut ikajurutiunajaqtunik pijittiraqtiaqpannirnut ammalu asinginit tigumiaqtuijunut puraavinsiuji, aviktuqsimanirmi ammalu nunaliujuit quttingnirijangitigut.

3. Maligaqutinut Tukimuagutiksaqatittivanniq

ITK-kut tukimuaktittijiuvakput gavamatuqakkut iqqanaijarvinginnut, maligaliuqtinut ammalu asinginnut tigumiaqtigijaujunut piliriaqarnirmi inuusilirinirmut ammalu piusituqalirinirmut maligaqutinik. Suurlu, ITK-kut 2011-mi Canada-mi Inuit Ilinniarnilirinirmut Parnautingit ammalu 2013-mi Inungnut Turaangallutik Puvagluliqattarnilirinirmut Parnautit maligaliurnirmi nalunaikkutarijaulirmata naukkuuqtitaujariaqarningita piliriarijaujut nalunajaqtausimatsiaqtillugit Inuit pisimalirumannirijangit tamakkuninga pivalliajuliriniujuni. Pitaqaqtitaujariaqallariktunik tukimuaktittiniqarmata province-ngujuni, aviktuqsimanirmi ammalu Nunatsiarmi government-tuqakkut pijutigillugu aktuisimaniqarumammata tamakkuninga pivalliajuliriniujunik.

4. Ikajuqtiujunnarnirnut piliriniqarniq ammalu ilinniaqtittisimalirniq

ITK-kut Canada-miunik ilinniaqtittiniqapaktut Inuit sivulliqpautitauqujanginnik ammalu isumaalugutiqarvigijanginnik aqqiksuisimaliqpannirmiktigut ikajurutiksanic atuliqtittisimavaktutik inuuqatigijatta piliriarijanginik ajjigiinngiuqtuni quttingnirijaujuni governmentngujunit tukisiumalirutiksanic ammalu ikajuqsiniqalirviujunnaqtunik. ITK-kut uqalimaagaliarivaktangit tunngavviulirniaqtunik aqqiisimalirutiuammata amisuilingajuullutik pivalliajuliriniujunut suurlu isumakkut qanuinnngittariaqarnirmut, ilinniaqsimaliqtittijariaqarnirmut ammalu niqissariniaqtaminik pisimaliriaqapannirnut turaangatitaullutik maligalirinirmut piliriaqatunut. Tamanna qaujimanirijaujunik tukiliurivanniq amisuuniqsaujunut turaangatitauniaqtunik taimaujariaqallarikpammata aktuisimaliriarniarluni kiinajaqtiksaqatittijiuvaktunik suurlu isumakkut qanuinnngittariaqarnirmut pijittirarutiksanic ammalu ikajuqsilirutaunajaqtunik aqqiksuivallianirmi ammalu tuniuqqaqtausimaliqpannginginni.

Suurlu, ITK-kut 2014-mi Inuusilirinirmut Nalunaijautigijauvaktut Inuit Aanniaqaliqtailimanilirinirmut piliriangujunut unikkaaliangusimajut turaangatitauseimammata ikajuqsiniqaliriamut kikkutuinnait aanniaqarnangittulirinirmut piliriarijanginik Inuit aviktuqsimanil-

imaanginni Canada-mi ammalu piliriaqarusingit tukisigiarviuvangniarlutik katujjiqatigiigijaujunit ammalu gavamaujunit piliriaqatigarlutik Canada-miut aanniaqarnanngittulirijingnik ammalu inuusilirinirmi pijjittirarutiuvaktunut piliriaqatigijaujunik.

Tusamaliqtitaunnaqullugit amisuuniqpaujut kikkutuinnait ITK-kut ilinniaqtittivakkivut Canada-miunik pijjutiqaqtunut Inungnik ammalu pijjutiqarvigijavut maannamut tikititaisimajunik piliriarivalliajattinnut tusaumatittiniqaqpakkivut ukiuq marruiqtaqtugu uqalimaagalianguvaktutigit taijaullutik *Inuktitut Uqalimaaganik*. *Inuktitut* uqalimaagaliarivakkavut akuniuniqsag uqalimaagalianguvaktuuvut Canada-mi uqalimaagalianguvaktunit pijjutiqaqtutik Inungnik. Uqalimaagalianguvaktut taakkua attatarutigijauvakput inungnit Inuit Nunalilimaanginni unikkaaliarivaktamiktigit aqqiksuqtausimavaktutik Inuktitut, French-titugit ammalu Qallunaatitugit. Taakkua pimmarutiullutik tusaumaqattautijjutigijaujut ikajurutiuvakput kajusititaisimaqullugit Inuit uqausingat ammalu nalunaijarutiuvaktutik kikkunnit titiraqtausimavangningita uqausiaqatilluta pivalliajulirinijaujunik ingirrattiarniaqatillugit.

Ammaluttauq, ITK-kut ikajuqsiniqaqpammijut Inuit aviktuqsimaninginniittunik piliriaqatigaliqatigangnirmiktigit government-tuqakkunni iqqanaijarviujunik aqqiksuivallianirminni sanarrutiksarijaulirniqaqtunik suurlu Inuit Avatilirinirmi Aanniaqaliqtailimajulirinirmut Maliktavalliajjutiksaniq atuqtaujunnarniarlutik ilinniaqtittivannirmi Inuit ilagiingujunut avatilirinirmi aanniaqaliqtailimanirmut pivalliajulirinirni suurlu qukiutit atuqtauvanninginut pinirluaqittailijjutiksaniq, iglurjuap iluani aniqsaartuqtauvaktup piutsiaqtitaujariaqarningata ammalu imarmiillutik ammalu sikumiillutik qanuinnigittariaqarnirmut pijjutiqaqtunut. Kingulirmikli, ITK-kut ilagijauqatauningit quttingniqpaujunut qanuiliuqtittiniuvaktunut suurlu Silarjualimaami Imminiiqattaqujinnginnirmut Ulluqaqtittivannirmut ikajurutiuvammata ujjirusuliqittigiarnirmut pijaritujuullutik piliriaksarijauliqsimajunik nunaligijattinni ammalu kiinaujaqtiksaniq ammalu ikajuqtausimalirutiksaniq pisimaliriaqarnirmut tamakkua aniguijjausimilirunnaqullugit inuuqatigijattinni.

5. Inungnik Katisimaliqittigiarniq

ITK-kunni iqqanaijaqtijut ikajurniaqapammijut amiqqaqtauniqaqtutik government-lirinirni ammalu piusituqalirinirmi kinauninginut Inuit Canada-limaami piliriarivaktattigit. ITK-kut atausiuliqtittivaktut inugiannigittummariullutik Inuit inugiangninginnik government-lirinirmi sapujjigiativannimiktigit, kikkutuinnanut ikajuqtigijaujunnarnirminnik pilirianguvaktutigit ammalu ilinniaqtittivangniqtigit pivalliajulirinirijanginik Inuit. Atuliqittigiqaqpannivut amiqqartaullutik kinaunittinnik inugiannigittummariulluta inuuqatigiktunik angijualummi aviktuqsimanirmi nunaligaqtaulluta sulitunngavvigiinnarattigu katujjiqatigiingulluta ingirrattiaqtittijunnarnittinnik.

1971-ngutillugu ITK-kut katujjiqatigiinnguqtaulausimaningit asijjiriartugijaulaurmat piliriaqatigiikpangningita Inuit ammalu Canada-up Government-kunginut ammalu sulit asijjiqpallianiaqatitauluni. Sivunirmulli pijjutiqaqatilluta, ITK-kut kajusitittisimaniaqput piliriaqatigattarnirminnik atuni sitamaullutik Inuit aviktuqsimanirijanginik mianirijausimaqullugit pisimalirunnaqtauvut turaarviqartillugit inuusilirinirmut, piusituqalirinirmut ammalu government-lirinirmut pivalliajulirinijunut Inuit Nunanganni.

“1959-mi Inuktitut uqalimaagait uqalimaagalianguqattalilauqsimavut, Canada-mi sivulliaqatillutik Inuktituurnik uqalimaagalianguvaliqatit.”

2013

-mi Inungnut Turaangallutik Puvagluqatarnilirinirmut Parnautit maligaliurnirmi nalunaikkutarijaulirmata naukkuuqtitaujariaqarningita piliriarijaujut

02 Aviktuqsimaningit 2: Pijjutigijauningit/Ilulingit

60

60%-tilluangit Inuit
nalunaiqsisimavut
uqallagunnattiarnirminnik
Inuktituurlutik

ITK-kut piliriaqaqatiqaqaktut aviktuqsimanirni Inuit katujjiqatigiigijanginnik ikajuqsugausi-maliqullugit aaqqiigiarutiksaunajaqtut amisuingullutik piliriaksarijauliqsimajuni Canada-up quttingningagut. Inuit nunaligijangit siammaktiqsimammata sitamaujuni aviktuqsimaniri-jaujuni ammalu ITK-kut nautsiqtuijiuningit pitaqalirutaavaktuni tukimuagutiksarijaujaria-lingnik tamakkununga pivalliajuliriniujunut aturniaqqtutigut ikajuqsugaunniqaliqullugit. Aviktuqsimanirijavut ammalu nunaligijaujuit ajjigiinngiurniqarmata kisianilu katinniqaqsi-mavugut amisuitigut pivalliajulirinirijaujutigut ammalu Inuuqativut pijjutigilutigu piliriak-saqaqatigiingnittigut.

Inuit nunaligijangit ilagijaummata anginiqpaujumi pusuqarujaminni asijjigiatittijunnaq-tunit North America-miuni. 60%-tilluangit Inuit nalunaiqsisimavut uqallagunnattiarnirminnik Inuktituurlutik, ammalu Inuuqatigijavut kajusittisimallutik angunasuaqpangnituqaminnik suurlu nattirnik, arvirnik ammalu tuktnik niqiksarijaunaqtunik ilagiingujunit ammalu nunaqatigiiktunit. Iliqqusituqaminni aturniaqqtitangit suurlu amiqqaqatigiikpanniit, upi-gusuttiarniit inutuqarijaujunit ammalu piliriaqaqatigiittiarunnarniit ilautitavaktutik Inungnit nunaqatigiingujunit. Inugiannngimarikkaluaqtiluta Inuktitigut, nunaqatigiiktuit silarjua-imaamiunit ilitarijausimattiaqtunik titaktiqaqpugut ammalu sanannguaqtiqaqtuulluta ammalu sivuligtigijavut ikajuqtiuaqtaqsimallutik sivummuktittigiarnirmi silarjuarmiulimaat aksurulirutigisimajanginnik nunaqaqqaarsimajuit nangminiq aulatsiniqarunnarninginut ammalu kikkutuinnait pijungnautiqarninginut.

Tamakkua ilagingmagit aturniaqammariktuullutik piusirijanginnit takuksautittisimallutik Inuuqatitta asijjiriarunnarniqatituaqtuuninginnit ammalu piliriaqalirunnattiaqtuuninginnit. Kisianilu tamakkutiguunaq naammatsiaqtuullutik iliqqusiaqtaqtuugaluaqtilugit amisulaut Inuit taimaunginnaqtuullutik inuusinginni ammalu pivalliajuliriniujuni aksurunaqtukkuuqti-tavut suli. Amisut ilagii aksuruliqsimammata pisimajariaqataminnik pisimainnarsuklutik suurlu qanuingittiaruaqarnirminnut, igluqainnariaqarnirmut, ammalu naammaktunik niqik-saqarasuaqtittivannirminnut. Ilinniaaaniqsimajut amisuunngiluarningit ammalu iqqanai-jaaqatut piluariakkannirutigijauvammata akituluaqtualuuninginik niuviaksauvaktut Inuit Nunalilimaanginni tamakkualu aksurularutigijauvakput inuuqatigijattinnit.

Naasaijiit ammalu qaujisarniusimajut nalunaiqsisimavut piluammariktumik inuuqatigiiktuit aksururutiqaqsimaningita aanniqtirturautiqattarnirnut ammalu aksuruluqaqtittiqattarnirnut. Tamakkua aksurunaqsisimajut atuq-taujut angigligiaqsimatitaugajung-mata ikajurutiksaujut akuttulualiqsi-mavangningita suurlu aangajaarnaq-turtuqattarnirnut mamisainiuvaktut, iglumiuaqtigiit aanniqtirtausimajunut qimaavviksait ammalu atuinnautitaut-tiannginningit aanniaqarnangit-tuliriniuvaktut ammalu iglugilirunnaq-tait atuinnautitaunngiluarningita.”

Naasaijiit ammalu qaujisarniusimajut nalunaiqsisimavut piluammariktumik inuuqatigiiktuit aksururutiqaqsimaningita aanniqtirturautiqattarnirnut ammalu aksuruluqaqtittiqattarnirnut. Tamakkua aksurunaqsisimajut atuqtaujut angigligiaqsimatitaugajungmata ikajurutiksaujut akuttulualiqsimavangningita suurlu aangajaarnaqturtuqattarnirnut mamisainiuvaktut, iglumiuaqtigiit aanniqtirtausimajunut qimaavviksait ammalu atuinnautitauttannnginningit aanniaqarnangittuliriniuvaktut ammalu iglugilirunnaqtait atuinnautitaunngiluarningita. Imminiiqattaqtunut quttingnirijaujut Inungni ungatiluanuaqsimalirmat ammalu aannir-naqtummariulluni nalunaikkutavuuq tamakkununga atavvigiturauttuullutik pijaritujuunigtiguuqattarniujut inuusirijanginni.

Inuit imminiiqtutik tuquvanningitta quttingnirijangit ungataanuaqtutik quliiqtarunnamariktugu quttingnirijauunit Canada-miulimaanit imminiiqtutik tuqujjutiqaqpaktunit nalunaiqsigiarutillariuvuq qanutigi ajjigiiktitaunnginningita Inuit. Nalunaiqsisimavut iluammariktumik naliqqautitaunnginningita Inuit isumaqsurunnautiqaqtitaullutik nunarjuaqaqataugaluaramik akluittuujuaqqtunit ammalu pitaqauqtuqutiqaqtumi nunarjuami.

Tamakkua pijaritujuullutik piliriaksaujit gavamaliriniujuni aulatsiniujunik asiujjausimaliqtuniinngimmata. Kisianili taimaunginnaqput atuqtausimajutuqarnut nalunaijautigijaujuni Canada-up aulatsiniqalirvigilaugainni Inuit Nunanganni, taima government-tuqakkut maligaqutingit tiliurisimalilaurmata sanavviujunik ammalu pilirijutiqaqtunik aaqqiumattiarungniiqtittisimalilauqtunik Inuit inuuqatigiingninginik aturniqanngiliqtittillutik nangminiq makitajunnattiaqtuuninginnik Inuit. Inuusilirinirmi ammalu piusituqalirinirmi piliriaksaujit ullumiuligtuq taimannatituttauq taimannailaurningit nungutiqtajunnarivut angijumik maligaqutiliuqsimaniqtigut ikajuqsiniqaqtunik ammalu pijungnautitaqtittisimajunik Inuit sanavvinginnik, ilagiingujunik ammalu nunaqqatigiiktunik.

Inungnut nalunaijautigijaujut taakkua qulaani nalunaiqsijjutiummata ilanginut amisuilinngajuullutik pivalliajulirinirijaujunut inuuqatigiiktunit ullumi. Qanuq tamakkuninga pivalliajulirinijunik aqquसारviqaqattarniarmangaattaa inuuqatigiiktuuluta nalunairutiuniarmata qanuilingaliriniujunut ammalu piliriagarviulirunnarniaqtunut sivunittinni kinguvaarijumaqtanginit Inuit. ITK-kut piliriaksaqarmata sivuliqtugiarnik Inungnut sapujjigiarnirmiktigut sivummugiaqtisimaliqtattinnik ammalu sanngiktittigiarnirmik inuusilirinirmi ammalu piusituqalirinirmi tunngavviqutiksauniaqtunut kinguvaarijumaqtatta pilirivigilirumaqtanginni.

03 Aviktuqsimaningit 3: Parnautiliangusimajut Piliriangulirningit

Taakkua aviktuqsimaninganiittut Piliriangulirumallutik Parnautiliangusimajunut nalunaijaisimavut ITK-kut asijjiqtitaqujanginnik (turaarviksaqutigijaujuni), pilirianguvallianajarningit tikisimalirunnaqulluta asijjiqtausimaliqujattinnut (piliriangujut) ammalu saqqitausimalirunnaqtunut ikajuqsiniqaqtutik piliriarijattinnut. 7-ngullutik turaarviunasuaqtut nalunaijaqtusimallutik taakkua ataani sivulliqpautitaqujaullutik piliriaksanut ITK-kut turaarviqarvigini-aqtangini 2016-2019 ukiungit atuqtillugit. Nalunaijaqtusimalilaurmata qaujigiqattalaurnirnit sivuligtigijaujunit sitamaullutik Inuit aviktuqsimaninginni ammalu takuksautittisimagillutik niriugijaujunut uqaqtausimalilauqtunit ITK-kut isumataurijanginnit aulatsiniqarnirminni. Iluikkautilugit, turaarviksarijaujunut nalunaijautigijaujut taakkua aviktuqsimaningani takuksautittisimavut akuniiqtumut pisimalirumanirijattinnik Inuit Nunanganni.

Taakkua aviktuqsimaningit aqqiksuqtausimavut turaarviujumaningitigut naasautiliqtugausimallutik, saqqitausimallutik pivalliajuliriniuningit ammalu qanuq inunnut aturniaqqtuninginnut ilaqaqtillugit qanuq piliriangulirningita ikajurutiksauniaqtutik atuni turaarviksaujut pilirianguaniksimalirajarmangaata. Turaarviksaujut, pilirianguningit ammalu saqqitausimalirunnarninginit uvattinnut ikajurutulirniarmata pisimalirunnaqulluta asijjiqtausimaliqujattinnik ammalu katitausimaniqaqtutik nalunaijautiliangusimajutigut taakkua unikkaaliansimajut isuani (Uigungit 1-mi). ITK-kut turaarvigijumajangit 2016-2019 ukiungit atuqtillugit ukuanguvut:

Turaarviksaq 1:

Imminiiqattaqujinnginniliriniq Inungni piliriangulirluni

Turaarviksaq 2:

Piusigiaqtisimalirlugit naamaktunik ammalu akituluangittunik iglutaqaliqtittisimaniq Inuit Nunanganni

Turaarviksaq 3:

Saimmaqatigiiksimalirniksanut piliriaqaqpallianiq

Turaarviksaq 4:

Ikajuqsirniq Inuit nangminiq ilinniarnilirinirmi isumaliurutiliurunnarninginik

Turaarviksaq 5:

Ukiuqtaqtup avatinga mianirijauliqtillugu

Turaarviksaq 6:

Sanngikittigiartittiniq Inuit qaujisarnilirinirmi aulatsiniqarunnarnimut pijungnautiqarninginik

Turaarviksaq 7:

Piusigiaqtitauningit Inuit ilagiingujut ammalu nunaliqarviujut aanniaqaliqtailimajjutingit ammalu naammattiaqtitaulariaqarningit

TURAARVIKSAQ 1: Imminiiqattaqujinnginniliriniq Inungni piliriangulirluni

Imminiiqattarniujut Inulimaattianik aktuiniqaqpaamat. Canada-limaattiami tuaviurnaqsisimaniganut tiliurilirutausimavut Canada-miunit pilirianguliquullugu tamanna. Imminiiqattaqujinnginniq tuaviurnaqsisimaniqupaulluni piliriaksauliqsimavut inuuqatittinnit. Inuit tuqujjutiqaqpaqtut imminiiqtutik quttingnirijangit quliiqtarunnaqtuulluni (10) quttingnirijaujuniimmat Canada-miulimaat quttingnirijanginit imminiiqtutik tuqujjutiqaqpaqtut, naasaqtausimajunit nalunaiqsijjutiujut takuksautittisimallutik angiluaqummarialungmik ajjigiinnginniqaarningita Inuit Nunangannirmiut ammalu qallunaat nunangannirmiut Canada-mi. Imminiiqattarniq atainnauqaqtumik taimannainginnaqsimalirmat asiruqpaliajjutummariktuni inuuqatigiiktuni piliriaksauliqsimajuni nunaligijattinni ukiunut 50-uliqtuni. ITK-kut tigumiaqtigijaujunik piliriaqaqatikalirniksaminnik qiniliqsimavut mikilligitausimaliquullugit imminiiqattaqtunut quttingnirijaujut inungni tikitisimaliquullugit Canada-miuni quttingnirijaujunut amisuunnginniqaqatitillugilluunniit.

Imminiiqattarniujut Inungni inuuqatigiiktuni aanniarniqaliqsimanirmut nalunaikkutaumma amisulinganiqaqtuni inuusilirinirmi piliriaksarijauliqsimajunut Inuuqatigijatta inuusinginni. Turaarviksaqtuiujut ikajuqsiniqaqtut taassuminga turaarviksaujumut taimali pijjutiqaqput amisuuniqsauullutik piliriaksarijaujunut atavviqaqtitaullutik imminiiqattarnimut suurlu isumakktut aanniaqarnaqtulirijikkut pijittirarutingit ammalu ikajuqtauvvikaqutingit, surusiit aksuruluqaqtavanninginut, ammalu aanniqtiriqaqtuujinnginnimut pijjutiqaqtunut. Takuksautittisimavut kajusittugit ITK-kut Canada-limaami Inuit Aanniaqarnangittulirinirmut Katimajiralaangita piliriarijanganut piliriarijauliquullugit pijjutigijaujut suurlu Inuit isumakktut qanuinngittariaqarningita, qanuinngittiaqtuulluni inuusiqalirunnarmimut ammalu qanuinngittiaqtuni inuusiqaliqujinirmut Inungni, ammalu Inuit aanniaqarnangittulirinirmut qaujisainiqarninginut.

“Imminiiqattaqujinnginniq tuaviurnaqsisimaniqupaulluni piliriaksauliqsimavut inuuqatittinnit. Inuit tuqujjutiqaqpaqtut imminiiqtutik quttingnirijangit quliiqtarunnaqtuulluni (10) quttingnirijaujuniimmat Canada-miulimaat quttingnirijanginit imminiiqtutik tuqujjutiqaqpaqtut, naasaqtausimajunit nalunaiqsijjutiujut takuksautittisimallutik angiluaqummarialungmik ajjigiinnginniqaarningita Inuit Nunangannirmiut ammalu qallunaat nunangannirmiut Canada-mi.”

PILIRIANGUJUT

1.1	Sivummugiaqtittisimalirniq imminiiqattaqujinnginnimut piliriarijaujunik Inuit Nunanganni.
1.2	Canada-mi Inuit imminiiqattaqujinnginnilirinirmut parnautiliarisimajangit atuliqtitauullugit.
1.3	Government-gijaujut iqqanaajarvinginnik piliriaqaqatiquarlutik atuinnauliqtitauqulugit Inungnut Turaangatausimallutik, government-ngujunit kiinauqaqtiksaqaqtitaullutik ammalu nunaliujuni piliriangusimaqullugit pilirianguvaktut ammalu pijjittirautiuvaktut Inuit surusinginnut ilagiingujunullu.
1.4	Pitaqaliqtittilutik sapujjigiarutiulirajaqtunik ammalu qaujisarniujunik ikajuqsijjutiujunik kajusiinnaqtitaullutik aturniaqqtunik piusituqakktut isumami naammat-siariaqarnilirinirmut piliriangujunut ammalu ikajuqsijjutiksaujunut Inuit Nunalilimaanginni.
1.5	Inuit ilauqatauliqtitaulutik kikkutuinnanut aanniaqarnangittulirinirmut maligaqtunik, pilirianik ammalu pijjittirarutiksanic titiraqpallianirni, aaqqiksuivalianirni ammalu saqqiitausimalirninginut tamaini Inuit nunaligijanginni.
1.6	Pilirianguliqsimajunut sivuliqtiulutik tusaumaliqtittigiarnirni imminiiqattaqujinnginnimut piliriqatqarnirni Inungnik ammalu Canada-miulukaangujunik.

40%

40%-tilluagit Inuit inugialuaqtuullutik iglumiuaqtigiinguvaktut Inuit nunanginnirmiut isumagilugit 4 pursantituinnautilugilli Canada-miut inugialuaqtutik iglumiuaqtigiinguvanningita.

TURAARVIKSAQ 2: Piusigiaqtsimalirlugit atuinnautitauningit naammaktunik ammalu akituluanggit-tunik iglutaqaliqtittisimaniq Inuit Nunanganni

Naammaktunut ammalu akituluanggittunut iglutaqaqngiluarniq Inuit Nunanganni Canada-limaami tuaviurnaqsimalirnat. 40%-tilluagit Inuit inugialuaqtuullutik iglumiuaqtigiinguvaktut Inuit nunanginnirmiut isumagilugit 4%-tuinnautilugilli Canada-miut inugialuaqtutik iglumiuaqtigiinguvanningita. Inuuqatigijavut quttiluammariktumik aksururnaqtukkuuliqsimavut naammanggittunit ilinngaititausimaliqpangnirminni inugialuaqtutik iglumiuaqtigiingnirminnit. Naammaktunik ammalu akituluanggittunik iglutaqaliqtitaulariaqarningit pimmariluarmat Inunnut aanniqsuqtauaqtarnirminnit qimaasimavaktuni, piusigiaqtitaquujjuni ilinniaqtitausimaliriaqarnirnut ammalu aanniaqaliqtailimavannirmi qanuilingaliqtittiniujunnaqtunik qiniliqpaktunit. Iglulirinirmut kiinaujanik qiturngiuqtittisimaliriaqarniq taimali pitaqalirutaujunnarpuq Inuuqatitta nangminiq ajuunnginniqtittitaulariaqarningita ammalu naammaktutigit aktuqtausimaniqaliqullugit pivalliatittinirivaktavut.

Taimannainnirijangit aaqigiaqtausimaliqullugit, ITK-kut piusigiaqtausimaliqullugit atuinnautitaujut naammaktunik ammalu akituluanggittunik igluqaliqtittiniksanut pilirianguliriraqatut sivulliqpautitaksariqitinniaqpai akuniinngittumut piliriaksaqutigijaminni ilaqaqtillugit pigiaqtittisimalirajarnirni Canada-limaami Inuit iglulirinirmut pilirianganik. Ammalukkanniq, ITK-kut piliriqatitallirnaqput aviktuqsimaniujunik nalunajaisimaliriamut nunaliujuni aaqigiariarutiksanic pilirianguvaktut akuniigtumut iglulirinirmi pisimaliqtaularialingnut.

PILIRIANGUJUT

- 2.1 Government-gijaujut iqqanaijarvinginnik piliriqatitallirlutik, akuniinngittumut, angigligiaqtitausimaliqullugit kiinaujait atuqtaujungnaqtuqutit sanirvaqtausimavaktunit anginiqsauullariktumik piusigiaqtausimaniqaliqullugit atuinnautitauningit amiganngittuutillugit, naammaktunik ammalu akituluanggittunik igluqalirungnaqtittiniuvaktut.
- 2.2 Uukturautiliuqsimalirlutik uqallausirijaujuksaullutik titiraqtausimajunik kigligaliqtitauvanningita Ilaakkut Iglurjuaminnik nangminiqalirungnarnirnut, aaqigiariarutiksaniclu aaqqiisimalirungnariaminnik qanuq ilangit aniguivvuqat-talirungnariangita.
- 2.3 Aaqqiisimalirlutik Canada-limaami Inuit Iglulirinirmut Katimavingita Katimavigjuarniqarniksanginik.
- 2.4 Sapujjigiaqsimalirlutik Canada-mi Inuit Iglulirinirmut Pilirianguliriraqatunik aaqiksuisimalirniksamut ammalu atuliqittisimalirniksamut atuni aviktuqsimaniujuni.
- 2.5 Aviktuqsimaniujunik piliriqatitallirlutik nalunajainirmi akuniigtumut, naammaktuunajaqtunik aaqigiariarutiujunnarlutik Inuit iglulirinirmut pisimaliriaqatganni.

TURARVIKSAQ 3: Saimmaqatigiiksimalirniksanut piliriaqaqpallianiq

Canada-mi tikivigisimalirattigu ikaariarviujunnaqtuq taissumanituqarli nunaqaqqaasi-majuit naammangillariktutigit qanuiliuqtauvallauqsimaningit takuksauttiaqtuullutik government-ngujunit ujjiirijauiraqtauvallirmata pittiaqtauvallaunnginningit. Pimmariuniqsaullunilu, atavvigituraunngit pittiaqtauvallaunnginningita suurlu ilinniariaqtita- valauqtuni ammalu ullumiulitumi inuusilirinirmi ammalu pivalliajulirinirmi ajjiiktita- vannginningit Inuit ammalu asingita Nunaqaqqaarsimajuullutik Canada-miungujut amisukallaujunut tukisiumaliqtauvallialirmata taissumanituqaulauqtumit. saimmaqatigiik- gutiqaqsimalirajarningi Inuit taimali piliriaksauliqsimaliqtut, imanna Inuit sulijuk- kut Canada-miunit qanuitaulauqsimanirminnik ugguarviusimalirumammata nutaatigut piliriaqaqatigiilirniqtigut pijjutigisimalugit inuusiminni ammalu pivalliajulirinirmi ajjiiktita- vannginniujuunik taimaiaqtitausimallutik ilinniariaqtitauvalauqsimanirminnit, angiq- simatinnagit asinginut nunalingnut nuktiqtitaualauqsimaninginnit, ammalu asinginut government-ngujut maligaqutigijanginnit. ITK-kut tukimuaktigijauniaqput saimmaqati- giiksimalirasuarnirmut Inuit piliriaqaqatigalirningini government-ngujunik saimmaqati- giiksimalirajarnirnut ammalu ugguarviusimalirniksaminnik Inuuqatitta pisimaliruma- janginik pisimaliqtittijumalluta.

Maannaujumi government-nguligtut piliriaksauliqsimammata pilirinniqtigiqarnirminnik iqqilingnik, allangajunik ammalu Inunnik "pigiarngarvinganut utiqsimaliqtittijumallutik", pigiarviqaqtittilutik Killisinaqtikkut 94-ngullutik tiliurisimajutigijanginnik pilirianguqul- lugit. ITK-kut government-ngujunik ammalu aviktuqsimanuijuni Inuit katujjiqatigiinginnik piliriaqaqatigalirniaqput tukimuaktittijulutik atuligtitauvallianingini taakkua isumaliuru- tiliarijausimajut Inuit Nunalilimaanginnut.

PILIRIANGUJUT

3.1	Tamainik piliriaqaqtiuatigiiktunik katinngaqatigaqpaklutik piliriaksarijauliqsima- jut kajusititausimaniaqulugit Killisinaqtikkut piliriangita ungataanuqtisimaqullugit.
3.2	Sapujjiunirminnik pijjutigillugit Nunatsiavutmiut Inungit kajusitittisimalutik pilirianguqulugit ilagijauqatautitaulaunnginninginnut Nunatsiavutmiut Inungita Iqqiliit Ilinniariaqpalauqsimajut Akiliusiaqtaarpalliatitautillugit.
3.3	Pigiatittisimalirlutik ammalu aaqqsuilutik parnautinik iluikkaujutigut pisimalirumajangit Inuit Killisinaqtikkunnit Tiliurisimajutingit Piliriaqaliqujillutik atuligtitaqujinirminni.
3.4	Miksiqattiaqtutigit aturniaqatutigit Inuit ilagijauqataulitillugit Canada-limaami Tukisigiarniqarniujujut pijjutiaqtutuni Asiujjausimajunut ammalu Inuaqtausima- junut Nunaqaqqaarsimajut Arnanginut Niviakkanginullu.
3.5	Piliriaqaqatigalirlutik Canada-mi Killisinaqtikkunnik ammalu asinginik katujjiqatigiingujunik quvvaqtitaugiaqsimaliqtut saimmaqatigiiksimaliqtut ilautittisimanirmiktigut Canada-miungujunik uqallausiqatigiingniujunut uummaigiarutillutik piliriaqaqatigiilirniksangita Nunaqaqqaarsimajuit ammalu Canada-miungujulimaat.

“Saimmaqatigiikgutiqaqsimalirajar- ningi Inuit taimali piliriaksauliqsima- liqput, imanna Inuit sulijukkut Canada- miunit qanuitaulauqsimanirminnik ugguarviusimalirumammata nutaatigut piliriaqaqatigiilirniqtigut pijjutigisimalugit inuusiminni ammalu pivalliajulirinirmi ajjiiktita- vannginniujuunik taimaiaqtitausimallutik ilinniariaqtitauvalauqsimanirminnit, angiqsimatinnagit asinginut nunali- ngnut nuktiqtitaualauqsimaninginnit, ammalu asinginut government-ngujut maligaqutigijanginnit. ITK-kut tukimuaktigijauniaqput saimmaqati- ksimalirasuarnirmut Inuit piliriaqaqa- tiqalirningini government-ngujunik saimmaqatigiiksimalirajarnirnut ammalu ugguarviusimalirniksaminnik Inuuqatitta pisimalirumajanginik pisimaliqtittijumalluta.”

TURAARVIKSAQ 4: Ikajuqsirniq Inuit nangminiq ilinniarnilirinirmi isumaliurutiliurunnarninginik

“Quttingniqsanut ilinniaaraanigutiqaqaktunut quttingnirijaujut Inuit Nunalilimaanginni kinguvaqsimainnaqaktut asinginit Canada-miungujunit piliriaqarutiuvaktutigit, tamannalu pijjutigillugu Inuit nalunaimmariktumik inuusiminni ammalu pivalliajuliriniujuni mikinniqsaujumi ikajuqtausimaniqarutigivaktunigit.”

Inuit nangminiq ilinniarnilirinirmi isumaliurutiliurunnarningat taimautitaujariaqalringmat uqausivut ammalu piusituqavut Inuulluta asiujisimalirniangikkutigu. Maliklugit UN-kut Nalunaiqsimalirutingit Nunaqaqqaarsimajuit Pijunnautiqarnginut, Inuit nangminiq ilinniarnilirinirmi isumaliurutiliurunnarningit taimali tukiqarmata Inuit sivuliqtiuliqsimaningita pigiaqtittisimalirnimut ammalu aulatsiniqalirnimut nangminiq ilinniarnilirij-jutinik ammalu sanavviujunik ammalu ilinniaqtittijjutiksaniq nangminiq uqausiqput aturlugit pitaqaqtittivannirnut maliktitausimajunik naammaktutigit piusituqattinni pilirij-jusirivaktattinnik ilinniaqtittivannirni ammalu ilitsivalliatittivannirni. ITK-kut piliriaqaqatiqalirniqput aviktuqsimaniujuni Inuit katujjiqatigiigijanginnik ammalu governmentngujunik ikajuqsirtauliuglugit Inuit nangminiq ilinniarnilirinirmi isumaliurutiliurunnarningit kajusittisimaniqtitigit qaujisainiqarniujunik ammalu sapujjiniqarviullutik piliriangujunik. Taimanna piliriniqarluta, pisimaliqtittijumavugut Inuit saimmaqatigiigutiqalirniksangita tamatumani pimmaritiulluni piliriangujumi.

Uqausiq ilinniarniliriniq aturattigu tagvani tukiqaqtittugu ilinniarutiqaqtunik ilinnialisaqtunut Grade 12-mut ilinniarutiqaqtunut (K-12) tikillugit ammalu tunisisimaliqpangnirmik Inuit uqausingannik ammalu piusituqarijangannik Inuuqatigiiktut iluani. Tamanna tukiqarpuq ilautillugit kikkutuinnait ilinniaqtitaavanningini, ITK-kut piliriniqarniarmata ikajuqlisirniksaminnut aaqqiksuisimalirniksamik asiagut ilinniartitaunirmi pisimaliqtajunnaqtunik silataaniittuni K-12 ilinniaqtittivanniuujuni suurlu Inuit uqausingannik tuglirilugu-uqausirijaujumik ilinniarutiqaqpannirnik ammalu nunamiillutik ajunngilisaivannirnik. Inuit uqausingatta quvvaqtitaugiarniksangit, papatausimalirniksangit, ammalu uummaqtitaugiakkannirniksangit sivulliqaqtitausammata piliriani, ammalu ITK-kut piliriaqaqatiqar-niaqput Inuit aviktuqsimaninginnirmiuunik pigiaqtitausimaliuglugit katinniaqtitauullutik Inuit uqausingata titirarusingannik ikajuqsiniqaqtillugit taassumunga turaarviunasuaqtumut.

Inuit uqausingat ammalu piusituqarijangat ilinniarutigijauqattaqsimavut maannaujumi ilinniaqtittiniuvaktutik piliriangujuni kisianilu Inuit qakutikkut kisianu sivuliqtiigijauqat-taqsimallutik Inungnut turaangatitaullutik ilinniarnilirijjutiksaniq aaqqiksuivallianiuvaktunut. Taimannaitillugulu, quttingniqsanut ilinniaaraanigutiqaqaktunut quttingnirijaujut Inuit Nunalilimaanginni kinguvaqsimainnaqaktut asinginit Canada-miungujunit piliriaqarutiuvaktutigit, tamannalu pijjutigillugu Inuit nalunaimmariktumik inuusiminni ammalu pivalliajuliriniujuni mikinniqsaujumi ikajuqtausimaniqarutigivaktunigit.

PILIRIANGUJUT

4.1	Canada-limaami Inuit Ilinniarnilirinirmut Parnautigisimajangit atuliqtitaullugit.
4.2	Ajjigiiliqtittigiarniq Inuit uqausingatta titirarusiqaliqtitauninginik.
4.3	2012-mi Inuit ilinnialisaqtunut pivalliatittinirmut parnautiit atuliqtitaullugit.

TURAAVIKSAQ 5: Inuit Nunanganni Ukiuqtaqtup avatinga Mianirijauliqtilugu

Piusituqarijavut, uqausivut ammalu inuusirijavut atavviqallaringmata Ukiuqtaqtup avatigijanganut, uvvaluunniit ilattinnut. Silaqtivut mianirijauliriaqallaringmat kajusititausimajunnarniaqpat Inuit piusituqarijangat ammalu inuuqatigiigunnarningat. Pivalliajuliriniujut suurlu silaup asijjiqpallianinganut, nunaminngaaqtunik piijaiqattarniit ammalu tuqunnaqtuqaliqtittivanniit ilagijauqataummata Inuit niqissariniaqtaminnik pisimaliriaqpanninginik, pivalliajuliriniuvaktunik ammalu inuuqatigiiktuit kinguvaariniaqtaminnut tunisisimaliqpangningita iliqqusituqarijaminni qaujimajatuqarijaminnik. Isumagilugit silarjuarmiulimaat takunnaliqsimaningita Inuit Nunangannik pijjutigisimallugit tamakkua ammalu asingit tamakkununga turaangallutik pivalliajuliriniujut, pimmariluarmat ITK-kuti sivuliqtujariaqarningita isumaliurutiliuppannirnut aviktuqsimaniujup, Canada-up ammalu silarjualimaap quttingningitugit pivalliajulirini suurlu Ukiuqtaqtukut usikaktiuvaktunut umiarjuatigut, uumajulirinirmi aulatsiniujunut ammalu angunasuarniuvaktulirinirnut, ammalu atuqtauvanningita ammalu ilautitauvanningita Inuit sunatuinnanik qaujisarutigivaktangit ikajurutivualirlutik nalunaiqtausimajunut tunngavviqatitaullutik maligaliuqsimaliqpangniujunut. Sila mianirijauliriaqarmat aturlugit tunngavviqutiksaliarisimajavut piliriksaujunik piliriaqaqpallianittinni tamakkunani asijjiqtauvallianirni piliriaqaqatigisimalutigu nunaligijangit Inuit.

PILIRIANGUJUT

- 5.1 Ikajuqsilirniq silaup asijjiqpallianinga piluarunniiqtaugiarningata ammalu aaqqigiararutiullutik pilirianguqsimajunik Inuit aviktuqsimanirijangini ammalu nunaligijangini.
- 5.2 Aaqqiksulitik parnagutausimallutik piliriangujunik ammalu ikajurutiksanic nalunaiqsimaliriaqpannirnik mianirijutiulirajaqtunut inuusirijattinni turaangatillugit uumajulirinirmi aulatsiniuvaktunut.
- 5.3 Aaqqiksulitik Canada-limaami pilirianguqsimajunik nalunaikkutaliqtuivannirmi titiqqatigut, nalunaikkutaliqtuivannirni, ammalu niuvrutiqarpannirnut pirukkannirunnaqtuunit Inuit uumajunit sanaugaliarivaktanginut niuvrutaujuksanic nunagijaujuni ammalu silarjualimaamiunut.

“Silaqtivut mianirijauliriaqallaringmat kajusititausimajunnarniaqpat Inuit piusituqarijangat ammalu inuuqatigiigunnarningat. Pivalliajuliriniujut suurlu silaup asijjiqpallianinganut, nunaminngaaqtunik piijaiqattarniit ammalu tuqunnaqtuqaliqtittivanniit ilagijauqataummata Inuit niqissariniaqtaminnik pisimaliriaqpanninginik, pivalliajuliriniuvaktunik ammalu inuuqatigiiktuit kinguvaariniaqtaminnut tunisisimaliqpangningita iliqqusituqarijaminni qaujimajatuqarijaminnik.”

TURAARVIKSAQ 6: Sanngiktittigiartittiniq Inuit qaujisarnilirinirmi aulatsiniqarunnarnirmut pijungnautiqarninginik

“Inuit nunaligijangit aktuqtausarait-tuuliqtitaugajungmata ilagijauqatauniqaliraangamik sunatuinnanik qaujisaqtiujunut ammalu qaujisarviullutik sanavviujunut. Inuit asingillu nunaqaqqaarsimajuit taimannganituqaq ajunnginniqarunnaqpalaunngimmata uvvaluunniit ilauqatauliriamik ajuqattaqsimmamata naliqqaulutik piliriaqaqatiqariamik qaujisaqtiujunut ammalu qaujisarviujunut piliriniqaqpaktunut nunaligijaminni.”

Inungnit ikajuqtausimallutik qaujisainirmi qaujiausimalilauqtunut atuinnautitaullutik pitaqarninga pijjutiqaqtunut pivalliajuliriniujunut sivulliqpautitauqujauullutik Inungnit taimaujariaqallarikpangmata tusaqtittisimaliqpannirni maligaqutit qanuittuuniarninginik aaqkisuivallianarluni taimalu inuusirijangatta piuttiaqtuunirijanganut aktuisimaniqalirniaqtunut. Inuit qaujisarnilirinirmi aulatsiniqarunnarnirmut pijungnautiqarningit tukiqartitaummat Inuit nauisiqtuijuriaqarninginik qaujisainirmi piliriaksauniaqtunik aviktuqsimanirijattinni ammalu nunaligijattinni, naliqqaujukkut piliriaqaqataujunarluta qaujisaqtiujunut qanuittuuniarninginut aaqkisuivallianirni, atulitittivallianirni ammalu siammaktiriliqpannirni qaujisarviullutitunik, ammalu atuinnauvviuluta ammalu — naammaktuujaraangat — aulatsiniuvaktunut qanuq tusagaksaqutigijauliqtut katiqsuan-gulauqtut Inuuqatittinni atuqtauniarmangaata ammalu siammaktiqtauniarmangaata.

Inuit nunaligijangit aktuqtausaraittuuliqtitaugajungmata ilagijauqatauniqaliraangamik sunatuinnanik qaujisaqtiujunut ammalu qaujisarviullutik sanavviujunut. Inuit asingillu nunaqaqqaarsimajuit taimannganituqaq ajunnginniqarunnaqpalaunngimmata uvvaluunniit ilauqatauliriamik ajuqattaqsimmamata naliqqaulutik piliriaqaqatiqariamik qaujisaqtiujunut ammalu qaujisarviujunut piliriniqaqpaktunut nunaligijaminni. Taimali pijunautiqarniujut ajjigiinnginniqarvingit pijjutigillugit Inuit ikajuqtauniqarajunngimmata qaujisarniuvaktunit aturniqattiaqtutigit. Tamannalu pijjutigillugu Inuit qaujisarnilirinirmi aulatsiniqarunnarnirmut pijungnautiqarningit sanngiktitaugiaqarmata. Sulittiaqtutigit ikajuqtausimaniqaliquullugit qaujisainiuvaktunut turaangatitausimallutik Inuuqatittinnut, Inuit ilagijauvagiaqallarikput naliqqautitaullutik piliriaqaqataulutik qaujisaqtiujunut atuni piliriaqarniuvalliajulimaani.

PILIRIANGUJUT

- 6.1 Katiqsuisimalirlutik, nalunaiqtausimaliqtittilutik ammalu siammaktirisimalirlutik Inungnut turaangatitaullutik tukisigiarviksaqutinik, naasaqtausimajunik qanuillaringninginut ammalu qaujisarviutiusimajunik piliriaqaqatigijauullutik tigumiaqtigijaujunut.
- 6.2 Kajusitittisimaliriarlutik aaqkisuivallianiuvtunik, papattiniuliqtunik, ammalu amiqqaqatigiingniuvaktunik Inungnut turaangatitaullutik qaujimanirijaujunik ammalu tusagaksaqutigijaujunik.
- 6.3 Piliriaqaqatigilirajaqtaminnik aaqkisisimalirlutik piliriangukkannirunnarniarlutik Inuit Aanniaqarnanngittulirinirmut Qaujisaqtauninginik.

TURAAVIKSAQ 7: Piusigiaqtitauningit Inuit ilagiingujut ammalu nunaliqarviujut aanniaqaliqtailimajutingita ammalu naammattiaqtaujariaqarningita

Ukiut 60 atuqsimaliqtuni, Inuit piluammariktumik inuusirmiktigut-piusituqarmiktigut asijiqsimaniqalirningat aktuismalluaqtunik Inuit aanniaqaliqtailimavanninginik ammalu naammattiarunnarnaninginik. Tamaitigut, amisut Inuit tamatuminga asijjiqpalliasimanirminnik pijjutiqariaqsimaniraivut ungataanuammariktugu asiujisimalilaurningita Inuit nangminiq annaumajunnautigijaraluaminnik. Inuit aviktuqsimanirijangit ajjiiktumik pisimalirumaniqarmata ilauqatautitauniksaminut sapujjiuliriamut aanniaqarnangittulirinirmut ammalu naammattiarunnarnilirinirmut pijittiraunit, pilirianut, maligaqutiujunut, ammalu qaujisarniuvaktunut Inungnut turaangatitauvaktutik ammalu Inungnik sivuliqtiqaqtitaulutik ammalu piqasiutisimalugit isumagijauqatautittijunik ajjiqaratik nunangatta naniinninganik, piusituqalirinirmut ammalu inuusilirinirmut-pivalliajulirinirmullu piliriniujunik aktuiniqaqaktutik Inuit aanniarniqaliqtailimavanninginik.

Kisianilu, angijumaringmik piliriniqaqpakkaluaqtillugit piusigiaqtitausimaliqtullugit inuusilirinirmut-pivalliajulirinirmut qanuilinganniujunik, sulii angijumik piliriangusimajariaqaput pilirijausimaliqtullugit sunat pijjutigillugit qanuilinganniqarianginit aktuqtausimaniqarmangaata Inuit aanniaqaliqtailimaningit. Naliqautitaunngiluarniujut Inuit inuusinginut turaangajut aanniaqaliqtailimavannirmut piliriangusimaliriaqarivut tamakkuva atuinnaulititauqullugit, ammalu ikajuqsirutiksarijaujut piusigiaqtitaqullugit, pivalliajulirinirmi piliriangulirunnaqtuni, iglulirinirni, ilinniarnilirinirni, uqausilirinirni ammalu piusituqalirinirni, iqqartuivvilirinirni, ammalu pilirivviqarnilirinijuni. Asikkanninginik piliriniqtaqaliriaqarmat ammalu piliriaqarunnaqtunik pitaqaliriaqatuni piuniqsaujukkut ikajuqsiniulirajaqtunik quttingniujunik Inuit nangminiq aulatsijiulirungnarningini imanna tamarmik government-ngujuni quttingnirijaujut ilagijauqatautittivalirlutik Inungnik titiraqsimajuqutillurpannirnut, qanuittuuniarninginik aaqkisuivallianiuvaktunut ammalu saqqiisimaliqpannirnut inuusilirinirmut ammalu piusituqalirinirmut maligaqutiujunik, pilirianik ammalu pijittiraunitik.

Inuit naliqqaqutitigut quttingniujunik pisimatitaujariaqarivut akuniiqtumut kiinaujaqtik-saqagtittivannirmut ammalu ikajuqtaujutiksaniq ikajuqsiniqaqtunik atainnaujaqtumik, atuinnautitaujunik ammalu piusituqakkut aturniaqtitaulutik aanniaqarnangittulirinirmut piliriangujunut ammalu pijittirarutiujunut pisimaliqtaujariaqatutik piliriaqarutiksauniarlutik qanuinnijunut ilagijauqallutik maannaujumi qanuinnirijaujunut Inuit aanniaqaliqtailimanilirininginut Canada-mi.

“Inuit aviktuqsimanirijangit ajjiiktumik pisimalirumaniqarmata ilauqatautitauniksaminut sapujjiuliriamut aanniaqarnangittulirinirmut ammalu naammattiarunnarnilirinirmut pijittiraunit, pilirianut, maligaqutiujunut, ammalu qaujisarniuvaktunut Inungnut turaangatitauvaktutik ammalu Inungnik sivuliqtiqaqtitaulutik ammalu piqasiutisimalugit isumagijauqatautittijunik ajjiqaratik nunangatta naniinninganik, piusituqalirinirmut ammalu inuusilirinirmut-pivalliajulirinirmullu piliriniujunik aktuiniqaqaktutik Inuit aanniarniqaliqtailimavanninginik.”

PILIRIANGUJUT

- 7.1** Naammaktunik kiinaujaqtiksaqaliqtitauqullugit piliriangujut, pijittirarutiujut ammalu pilirianguliqsimajut sapujjiqtausimalirlutik pilirianguliqullugit pisimaliqtaujarialiit Inuit surusinginnit ammalu ilagiingujunit.
- 7.2** Inuit ilagijauqataulitillugit titiraqsimajuliqpanningini, qanuittuuniarninginik aaqkisuivalliaannirni ammalu saqqiisimaliqpannirni kikkutuinnat aanniaqarnangittulirinirmut maligaqutiujunik, pilirianik ammalu pijittirarutiuvaktunik Inuit Nunalilimaanginni.
- 7.3** Aanniaqarnangittulirinirmut Angirutit uqaqsimaningit ilautittisimalirtillugit ammalu piliriaqaliqjillutik nalunaiqsisimaliqtullugit Inuit aanniaqarnangittulirinirmut sivulliqpautitaujariaqatquqtinginnik.
- 7.4** Government-ngujunik piliriqatitqalirlutik nalunaijainiarlutik aaqqigiarutiksaniq niuviaksauvaktunut akituluaqtitauvangninginut nunaliqartunut Inuit Nunanganni.

04 Aviktuqsimaningit 4: Ingirrattialiqittigiarniq

ITK-kut katujjiqatigiingat aturniaqtiaqtuutitauqullugit, Piliriangulirumallutik Parnautingit pilirianguvalliariaqalauqput nautsiqtugaujunaqullugit, qaujigiaqtauniqarunnaqullugit ammalu uqausiksarijaujunik titiraqsimajuliurutaalutik piliriattinni sivummugiaqtittinnut. Parnautiliangusimajut taakkua tunngavviksarijaummata aturniaqtutigulu uqausiksarijattinnik piliriavalliattinnut saqqiiqattarnittinni ITK-kut Katimajinginnut taqqit pingasut naasimalituaraangata ilaqaqtillugit aviktuqsimanuijuni sivuliqtigijaujunut atuni pivalliajuliriniujunik piliriniqaqpalliatilluta.

Piusigiaqtittisimalirajarniq katujjiqatigiigijatta takuksauttiaqtuuninganik sivulliqpautitak-saqaratta ilinniaqtittivannirtigut kikkutuinnanik piliriarijattinnut. ITK-kut kikkutuinnanut pitaqaqtittivanniaqput kajusititauksimallutik Piliriangulirumallutik Parnautittinni piliriangujunut ullumimut tusaumaliqtittigiarutinnik piliriaksarijattinnik nalunaijaqtausimajunik taakkua qulaani piliriaqaqpallianittinnut. Taimanna aturniaqtutigut piliriangujunnaqullugit, ITK-kut sanngiktittigiarniaqput ikajuqtigijaujunnarnittinnik nalunaijaisimaliqpannittinnut ammalu Inuit ilagijauqatautitauvanninginik angijuutiullutik ajuringittiaqtutigut piliriaqarnittinni.

Ilgijautillugit taakkununga pilirianguvalliiajunut, ITK-kut aaqiqksuisimalirniaqput amisuilin-gajuullutik qaujijausimajunut tunngavviqaqtitausimallutik qaujigiarutiulauqtunik pitaqaliru-tiuniarlutik sanarrutiksaqaliqtittinirmut qaujigiarutiuvanniaqtunut sivummugiaqsimalirninut parnautiliangusimajuni turaarviksaqtigijaujunut. Taakkua qaujigiarutiuvanniaqtut ITK-kunnit atuqtauvanniarmata nautsiqtuivannirni ammalu pilirianguvalliialiqsimajunut, ammalu piuniqsaujutigut qaujigiaqpannittinni aktuiniqallaringmangaattaa (aktuiniqarmangaattaaalu ilangagut) kikkutuinnarnut maligaqutiujunik.

Pisimalirumajattinnut turaarviginasuaqtattinnut tikisimalirunnarniarutta angijumik kiinau-jaqutiksait qiturngiuqtitaujariaqarniaqput. Qulannginnatta ITK-kut kiinaujaqutiksauniaqtunik pisimaliriaqarniaqtaminnik pisimalirunnaqtitauniarmata atuliqtitauqullugit turaarviksaquti-gijavut.

Uigungit I

Inuit Tapiriikkut Kanatami 2016-2019

Ukiungit Atuqtillugit Piliriangulirumallutik Parnautingit

TURAARVIKSAQ 1: IMMINIIQATTAQUJINNGINNILIRINIQ INUNGNILIRIANGULIRLUNI

PILIRIANGUJUT	SAQQITAUSIMALIRUNGNARNIAQTUT
1.1 Sivummugiaqtittisimalirniq imminiiqattaqujinnginnirmut piliriarjaujunik Inuit Nunanganni.	a. July 2016-mi titiraqsimajuqtiqalirningat Canada-limaami Inuit imminiiqattaqujinnginnilirinirmut parnautinginik.
1.2 Canada-mi Inuit imminiiqattaqujinnginnilirinirmut parnautiliarisimajangit atuliqtitaullugit.	b. September 2016-mi titiraqsimajuqtiqalirningat Canada-limaami parnautinik qaujigiarutiuvanniaqtunik ammalu nautsiqturutiksaniq atuliqtittinirmut Inuit imminiiqattaqujinnginnirmut parnautinginik ammalu turaarviksaqutinginik ammalu pisimalirumajanginik.
1.3 Government-ngujut iqqanaijarvinginnik piliriaqatqarlutik atuinnauliqtitauqullugit Inungnut turaangatitausimallutik, government-ngujunit kiinaujaqtiksaaqtitaullutik ammalu nunaliujuni piliriangusimaqullugit pilirianguvaktut ammalu pijittirautiuvaktut Inuit surusinginnut ilagiingujunullu.	
1.4 Pitaqaliqtittilutik sapujjigiarutiurajaqtunik ammalu qaujisarniujunik ikajuqsijjutiujunik kajusiinaqtitaullutik aturniaqtunik piusituqakkut isumami naamatsiariaqarnilirinirmut piliriangujunut ammalu ikajuqsijjutiksaujunut Inuit nunalilimaanginni.	
1.5 Inuit ilauqatauliqtitaulutik kikkutuinnanut aanniaqarnangittulirinirmut maligaqtunik, pilirianik ammalu pijittirarutiksaniq titiraqpallianirni, aaqkisuivallianirni ammalu saqqiitausimalirninginut tamaini Inuit nunaligijanginni.	
1.6 Pilirianguliqsimajunut sivuliqtulutik tusaumaliqtittigiarnirni imminiiqattaqujinnginnirmut piliriqatqarnirni Inungnik ammalu Canada-miulukaangujunik.	

TURAARVIKSAQ 2: PIUSIGIAQTISIMALIRLUGIT NAAMMAKTUNIK AMMALU AKITULUANGITTUNIK IGLUTAQALIQTITTISIMANIQ INUIT NUNANGANNI

PILIRIANGUJUT	SAQQITAUSIMALIRUNGNARNIAQTUT
2.1 Government-ngujut iqqanaijarvinginnik piliriqatqalirlutik, akuniingittumut, angigligiaqtitausimaliqullugit kiinaujait atuqtaujuunaqtuqutit sanirvaqtausimavaktunit anginiqsauullariktumik piusigiaqtitausimaliqullugit atuinnautitauningit amiganngittuutillugit, naammaktunik ammalu akituluangittunik igluqalirunaqtittiniuvaktut.	c. April 2016-mi siammaktirisimalirlutik uukturautiullutik uqallausirijaujuksaullutik titiraqtausimajunik ilaakkut iglurjuaminik nangminiqalirunnarnirnut kigliqalirutiuvaktunut Inuit aviktuqsimaningini. Nangminiq Igluqalirungnarnirmut kigliqalirviuvaktunut.
2.2 Uukturautiluqsimalirlutik uqallausirijaujuksaullutik titiraqtausimajunik kigliqalitauvanningita ilaakkut iglurjuaminik Nangminiqalirunnarnirnut, aaqqigiarutiksaniq aaqqiisimalirungnariaminik qanuq ilangit aniguiuvuqattalirungnariangita.	d. Upirngaksaanga 2016-mi Canada-limaami Inuit Iglulirinirmut Katimajingita Katimavigjuarutiqaqtitausimalirlutik.
2.3 Aaqqiisimalirlutik Canada-limaami Inuit Iglulirinirmut Katimajingita Kaimavigjuarniqarniksanginik.	
2.4 Sapujjigiqsimalirlutik Canada-mi Inuit Iglulirinirmut Piliriangulirajaqtunik aaqkisuisimalirniksamut ammalu atuliqtittisimalirniksamut atuni aviktuqsimaniujuni.	
2.5 Aviktuqsimaniujunik piliriqatqalirlutik nalunaijainirmi akuniiqtumut Iglulirinirni pisimaliriaqatqanginnik.	

TURAAVIXSAQ 3: SAIMMAQATIGIIXSIMALIRNIKSANUT PILIRIAQAQPALLIANIQ

PILIRIANGUJUT

- 3.1 Tamainnik piliriaqaqtuqatigiiktunik katinngaqtiaqapklutik piliriaksarijauliqsimajut kajusititausimaniaqullugit Kiglisiniaqtikkut piliriangita ungataanuqaqtisimaqullugit.
- 3.2 Sapujjijunirminnik pijjutigillugit Nunatsiavummiut Inungit kajusitittisimalutik pilirianguliqullujagit ilagijauqatautitaulaunnginninginnut Nunatsiavutmiut Inungita Iqqiliit Ilinniariaqpalauqsimajut Akiliusiaqtaarpalliatillugit.
- 3.3 Pigiaqtittisimalirlutik ammalu aaqqiksulutik parnautinik iluikkaujutigut pisimalirumajangit Inuit Killisiaqatikkunnit Tiliurisimajutingit Piliriaqaliqujillutik atuliqtitaqujinirminni.
- 3.4 Miksiqattiaqtutigut aturniaqtutigut Inuit ilagijauqatauliqtillugit Canada-limaami Tukisigiarniqarniujunut pijjutiqaqtuni Asiujiausimajunut ammalu Inuaqtausimajunut Nunaqaqqaarsimajuit Arnanginut Niviakkanginullu.
- 3.5 Piliriaqaqatigalirlutik Canada-mi Killisiaqatikkunnik ammalu asinginik katujjiqatigiingujunik quvvaqtitaugiaqsimaliqaqtullugit saimmaqatigiixsimaliqaqtuqiniit ilauttissimanirmiktigut Canada-miungujunik uqallausiaqatigiingniujunut uummaigiarutiullutik piliriaqaqatigiilrniksangita Nunaqaqqaarsimajuit ammalu Canada-miungujulimaat.

TURAAVIXSAQ 4: IKAJUQSINIQ INUIT NANGMINIQ ILINNIARNILIRINIRMI ISUMALIURUTILIURUNNARNINGINIK

PILIRIANGUJUT

- 4.1 *Canada-limaami Inuit Ilinniarnilirinirmut parnautigisimajangit* atuliqtitaullugit.
- 4.2 Ajjigiiliqtittigiarniq Inuit uqausingatta titirarusiqaliqtitauninginik.
- 4.3 2012-mi Inuit Ilinnialisaaqtunut Pivalliatittinirmut Parnautiit atuliqtitaullugit.

SAQQITAUSIMALIRUNGNARNIAQTUT

- e. September 2016-mi aaqqiksuisimalirlutik *Canada-limaami Inuit Ilinniarnilirinirmut Parnautinginik* titiraqsimajunik piliriangu-lirniaqtunut qaujigiaqattarnirmi ammalu nautsiqtuiqattarnirmi parnautini turaarviqsauqtuujut ammalu pisimaliqtaju-majut atuliqtitauvallianinginnut.
- f. December 2017-mi tukimuaktittijulutik aviktuqsimaniujut atuliqtittiningata Canada-limaami Inuit Uqausingattigut titirarusiuvallirniaqtunik.

TURAAVIXSAQ 5: IMMINI

PILIRIANGUJUT

- 5.1 Ikajuqsilirniq silaup asijjiqpallianinga piluarungniqtitaugiaraningata ammalu aaqqigiarutiullutik ilirianguliqsimajunik Inuit aviktuqsimanirijangini ammalu nunaligijangini.
- 5.2 Aaqqiksulutik parnagutausimallutik piliriangujunik ammalu ikajuqrutiksanic nalunaiqsisimaliriaqpannirnik mianirijjutiulirajaqtunut inuusirijattinni turaangatillugit uumajulirinirmi aulatsiniuvaktunut.
- 5.3 Aaqqiksulutik Canada-limaami piliriangulirajaqtunik nalunaikkutaliqtuivannirmi titiqqatigut, nalunakkutaliqtuivannirmi, ammalu niuvrutiqarpannirniut pirukkannirunnaqtunut Inuit uumajunit sanaugaliarivaktanginut niuvrutaujuxsanik nunagijaujunut ammalu silarjuaalimaamiunut.

SAQQITAUSIMALIRUNGNARNIAQTUT

- g. January 2017-mi aaqqiksuisimalirlutik akuniiqtumut Inungnut turaangatitausimallutik silaup asijjiqpallianinganut parnautinik.

TURAARVIKSAQ 6: SANNGIKTITTIGIARTITTINIQ INUIT QAUJISARNILIRINIRMI AULATSINIQRUNNARNIRMUT PIJUNGAUTIQARNINGINIK

PILIRIANGUJUT	SAQQITAUSIMALIRUNGNARNIAQTUT
6.1 Katiqsuisimalirlutik, nalunaiqtausimaliqtittillutik ammalu siammaktirisimalirlutik Inungnut turaangatitaullutik tukisigiaviksautinik, naasaqtausimajunik qanuillaringninginut ammalu qaujisarutiusimajunik piliriaqaqtigijauullutik tigumiaqtigijaujunut.	h. 2018-mi aaqqiisimalirlutik Canada-limaami Inungnut turaangatitaullutik qaujisarnilirinimut parnautinik. i. June 2017-mi aaqqsuisimalirlutik qaujisarnilirinimut uqalimaarvingmik ITK-kut allavviani.
6.2 Kajusitittisimaliriarlutik aaqqsuivallianiuvtunik, papattiniuliqtunik, ammalu amiqqaqatigiingniuvaktunik Inungnut turaangatitaullutik qaujimanirijaujunik ammalu tusagaksaqtigijaujunik.	
6.3 Piliriaqaqtigilirajaqtaminnik aaqqsuisimalirlutik piliriangukkannirunnarniarlutik Inuit Aanniaqarnangnittulirinimut qaujisaqtauninginnik.	

TURAARVIKSAQ 7: SANNGIKTITTIGIARTITTINIQ INUIT QAUJISARNILIRINIRMI AULATSINIQRUNNARNIRMUT PIJUNGAUTIQARNINGINIK

PILIRIANGUJUT
7.1 Naammaktunik kiinajauqutiksaqaligtitauqullugit piliriangujut, pijittirarutiujut ammalu pilirianguliqsimajut sapujjigiqtausimalirlutik pilirianguliqullugit pisimaliqtaujarialiit Inuit surusinginnit ammalu ilagiingujunit.
7.2 Inuit ilagijauqatauliqtillugit titiraqsimajuliuqpanningini, qanuittuuniarninginik aaqqsuivallianiuvtunik ammalu saqqiisimaliqpannirni kikkutuinnanut aanniaqarnangnittulirinimut maligaqutiujujut, pilirianik ammalu pijittirarutiuvtunik Inuit Nunaliilimaanginni.
7.3 Aanniaqarnangnittulirinimut Angirutit uqaqsimaningit ilautittisimalirtillugit ammalu piliriaqaliqujillutik nalunaiqsimaliqtillugit Inuit aanniaqarnangnittulirinimut sivuliqpautitaujariaqtaquutinginnik.
7.4 Government-ngujunik piliriqatigilirlutik nalunaijainiarlutik aaqqigiarutiksaniq niuviaksauvtunut akituluaqtitauvangninginut nunaliqartunut Inuit Nunanganni.

Saqqitausimalirungnarniaqtut

April 2016-mi

siammaktirisimalirlutik uukturautiullutik uqallausirijaujuksaullutik titiraqtausimajunik ilaakkut iglurjuaminnik nangminiqalirunnarnirnut kigliqalirutiuvaktunut Inuit aviktuqsimaningini. Nangminiq Igluqalirungnarnirmut kigliqalirviuvaktunut.

July 2016-mi

titiraqsimajuqutiqalirningat Canada-limaami Inuit imminiiqattaqujinnginnilirinirmut parnautingini.

September 2016-mi

Titiraqsimajuqutiqalirningat Canada-limaami parnautinik qaujigiartuivanniaqtunik ammalu nautsiqturutiksani atuliqittinirmut Inuit imminiiqattaqujinnginnirmut parnautingini ammalu turaarviksaqutingini ammalu pisimalirumajangini.

January 2017-mi

aaqqiksuisimalirlutik akuniiqtumut Inungnut turaangatausimallutik silaup asijjiqpallianinganut parnautinik.

June 2017-mi

aaqqiksuisimalirlutik qaujisarnilirinirmut uqalimaarvingmik ITK-kut allavviani.

December 2017-mi

tukimuaktittijiulutik aviktuqsimaniujut atuliqittiningata Canada-limaami Inuit Uqausingattigut titirarusiualirniaqtunik.

Upirngaksaanga 2016-mi

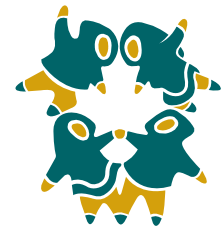
Canada-limaami Inuit Iglulirinirmut Katimajingita Katimavigjuarutiqaqtitausimalirlutik.

September 2016-mi

aaqqiksuisimalirlutik *Canada-limaami Inuit Ilinniarnilirinirmut Parnautingini* titiraqsimajunik piliriangulirniaqtunut qaujigiatarnirmi ammalu nautsiqtuiqattarnirmi parnautini turaarviksaqutiujut ammalu pisimaliqtaujumajut atuliqitauvallianinginnut.

2018-mi

aaqqiisimalirlutik Canada-limaami Inungnut turaangatitaullutik qaujisarnilirinirmut parnautinik.

ᐃᐃᐅ ᑕᐱᓃᑦ ᑲᐱᑕᑦ
INUIT TAPIRIIT KANATAMI

Inuit Tapiriit Kanatami
75 Albert Street
Suite 1101
Ottawa, Ontario
Canada K1P 5E7

☎ 613.238.8181

📄 613.234.1991

www.itk.ca